

**Sagi tə, Polə nə púpúní v pa
Galasi
Kərisə lià tə nə
Galasi tián sagi tə yuu wa
sugv**

Lìu tə, v nə púpúní sagi kv tə
Ku yi *tontovv Polə nə púpúní kv.

Lìa tə nə, Polə nə púpúní
Polə púpúní sagi kv tə v pa *Kərisə lià púlí
kapovv nə, tə nə wulə Galasi nagwanaa tə wa, v
nə dıga tə dèń.

Sagi tə wa sugv
Polə púpúní *Zwifə-ba karnyına-ba yırı, ba yà
nə twi v viru kwa nə, ba gugurə *Kərisə lià púlí
tə də ba kàrà tə, ba yà nə ba pià, sə ba twá
suywánú tə nii nə. Polə kwè Kərisə lià tə, sə ba
dàn ká twá ba kàrà tə nə. Ba mù yà pià, sə ba
*gwəŋə Kərisə lià bara tə, ba nə tà Zwifə-ba, ba
ga zílí Yu *nii tə mama, v nə pın *Moyizə nə. Ku
tə nə súpí lá, ba mù Kərisə lià tə, ba nə tà Zwifə-
ba, də wa lià duən yà tə twá ba yofwamınan tə
nə, ndə lià tə nə, ba nə yèri Zwezi-Kərisə.

Polə pià v bıri ba, sə ba lwarı də, kv nə zıgı
máná tə wa, Zwezi-Kərisə nə tıga dagarv tə yuu
wa, nə kúbú tà Yu *nii tə, v nə pın *Moyizə nə, nə
kəni nəba cwəŋə wa. Nə dǎń tı nə tián. Kərisə
liù tə, v nə tı v tián cígá cígá, kv yi Yu-*Siŋu tə

wulə də wá, ɔ ga yá ɔ tián ɔ pa ku Siŋu təntə
nə, sə ku kə wá cwəŋə wa.

*Polə jònì Galasi Kərisə lià tə
(Romə tián 1.1-2)*

¹ À mù Polə nə púpúní sagi ku tə, à pɪn *Kərisə
lià púló tə nə, tə nə wulə Galasi nagwanaa tə wa.
À yi Zwezi-Kərisə *təntəntə. Ku tà ləzoni nə pɪn
nii nə. Ku yi Zwezi-Kərisə də nə nyɪna Yɪ, ɔ nə
bwin wá, ɔ lɪ tián wa, nə tún nə, sə à ya təntəntə.
² À mù də lià tə mama, ba nə yi à nubɪa Kərisə
yɪri, ba nə wulə à con, jònì aba. ³ Nə nyɪna Yɪ də
nə *Yuu-Tiu Zwezi-Kərisə nə wá fwa pubwanɔ á
yɪra, ba ga pa aba bɪcan sɪó. ⁴ Zwezi-Kərisə sɛe,
ɔ tɪ nə yuu yɪri, sə ɔ ma jon nəba nə cɔna wa. Ʋ
dàń van nəba, ɔ lɪ síún lɔb ku tə yokukwɪnan tə
jìàn wa. Ʋ fwa ku nətɔ, ɔ pa ku tə, nə nyɪna Yɪ
yà nə pìà, nii sú. ⁵ Nə pɪan dun Yɪ nə, máná də
máná, ku nə ba zwèe! Amɪna!

*Yɪ suywánú tə yi nədv
(Galasi tián 3.1-5; 4.9-20; 5.1-12)*

⁶ Yɪ yi ɔ twá Zwezi-*Kərisə nə, ɔ kúrí aba də
pubwanɔ. Ku mù nə pɪn, ku gwárí nə zənzən
də, nətɔ tə, á nə vəvəri lala, á yá Yɪ, á pìi á twá
suywánú don nə. ⁷ Cígá mama, ku tà suywánú
don wulə, ku súrí Zwezi-Kərisə suywánú tə nə.
Yá lià duən dàń nə wulə, ba nə kəni yìèn gurə
gurə á bɪcanɪ wa, ba ga pìà, sə ba lwàn Zwezi-
Kərisə suywánú tə.

⁸ Yá liù don dàń nə swìn suywánú don, ɔ bɪri
aba, ku nə tà Zwezi-Kərisə suywánú tə, nə nə

swìn nə biri aba, sə Yı cùgò kú tíú. Də kú nə swə, kú yı nə tətə wa liù, nə à yèé *malıka, ka nə nan yı ka cú, sə Yı cùgò kú tíú. ⁹ Nə dí yáá, nə swìn kú, yá nə tə kúè píı nə bwé kú wa síún nə. Liù don nə swìn suywánú don, v biri aba, kú nə tà Zwezi-Kərisə suywánú tə, á nə nı, sə Yı cùgò kú tíú.

¹⁰ À nə swìn nətı, kú tà à pià, sə ləzoni bu à nə, kú yı à pià, sə Yı nə bu à nə. À ba pià, sə ləzoni nə sónı nə. Də à yà nə pià, sə ləzoni nə sónı nə, à yà bá ya Zwezi-Kərisə tütùnù.

*Yı kúrí Polə, sə v ya v tıntınv
(Tıntınan 22.3-16; 26.9-20; 9.1-20, 23-30)*

¹¹ À nubıa-ba, à pià, sə á lwarı də, Zwezi-Kərisə suywánú tə, à nə swìn à biri tə, wà ləzoni con nan. ¹² Kú ma tà ləzwənə nə swìn kú suywánú təntə, v biri nə. Kú ma kúè tà ləzwənə nə kàrı nə kú kàrà. Kú yı Zwezi-Kərisə tətə nə biri kú nə. ¹³ Á yà dí yáá, á nı à tıntıne yà nə yı nətı, máná tə wa, à yà nə wulə *Zwifə-ba yıjuncwəŋə tə wa. Kú máná təntə wa, à yà kəni càn Kərisə lià púló tə nə zənzən, à ga pià, sə à pa tə nyu lá. ¹⁴ À mù də à duən tián Zwifə-ba, nə yà nə wulə nə nyına-ba yıjuncwəŋə təntə wa, à mù yà nə zilı yıèn tə mama nii zənzən, à donı à duən tián tə zıı. À yà ken à pubıja mama, nə nyına-ba yofwamınan tə nə də yawala. ¹⁵ Kú yı nətı, yá Yı yà dí yáá, v kúrí nə v tın, də à nuu tə wà nə lırı. Yá máná nə yı, sə à tın à pa wá, v fwa pubwanı à yıra, ¹⁶ v pa à lwarı v bıı tə à waa con, sə à dãn swìn v yoo, à biri lià tə

də, ba nə tà Zwifə-ba. Kɔ máŋá tɛntə wa, à wà liù bwe, sɛ ɔ kàrì nə kɔ tɛ, à nə mɛ, sɛ à pa kɔ cígá. ¹⁷ À ma kùò wà *Zwerizalemə vɛli, sɛ à na là tɛ, ba nə dí à yáá, ba yɪ *tɔntɔna tɛ də. Kɔ máŋá tɛntə tɛtə wa, à vɛli Arabi nagwanaa. À vɛli tɛntə kwa nə, à pìí à bà Damasə.

¹⁸ Kɔ buna batwa nii nə, à dàń vɛli Zwerizalemə, sɛ à lwarɪ Sefasə*, yá à dàń yɪn ɔ con dian fugə də bonu. ¹⁹ Yá à dàń nə wà tɔntɔna tɛ liù don mama nɪ, də kɔ nə tà Zwakə, ɔ nə yɪ *Yuu-Tiu nyánú. ²⁰ Yɪ yèé də, yoo kɔ tɛ, à púpúní bwálí kɔ tɛ wa, yɪ cígá, kɔ tà kunkun à kɔnɪ.

²¹ Kɔ kwa nə, à nan Zwerizalemə nə, à va à twá lá, à jírí Sirí nagwanaa tɛ, də Silisi lɔɔ nii tɛ wa. ²² Kərisə là púló tɛ, ba yà nə wulə Zwide nagwanaa tɛ wa, yà tɛ wà nə nɪ ba yíá wa. ²³ Ba yà yɪ à yoo nə, ba nèn də, là swìn, ba wú: «Bɛɛ tɛ, ɔ yà nə fɪfɪn nəba dàń yɪ Zwezi-Kərisə suywáŋú tɛ, ɔ swìn ɔ bɪrɪ síún nə. Yá ɔ mù yà ga nə pìà, sɛ ɔ pa kɔ suywáŋú tɛntə nyɔ lá». ²⁴ Kɔ nɛtɔ dàń pɪn, ba bwɪ Yɪ nə, à mù yɪrɪ.

2

Polə jəri Zwezi-Kərisə tɔntɔna Zwerizalemə nə
(*Tɔtɔnan 15.1-29*)

¹ Buna fugə də banɪa nii nə, à mù də Barənabasə pìí nə va *Zwerizalemə. À jɪn Titə, də à kə lá, à ja va. ² Yɪ yà bɪrɪ nə də, à mɛ, sɛ à

* **1:18** 1.18 Sefasə yà jə yɪrɪ don, ba nə boŋə Piyərə.

va lá. Yá máǵá tē, nē dàń nē vèli nē yí lá, à mù dē *Kērisē lià púlí yáá tián tē nan kwa, nē na duēn nē cici. À dàń ma man suywáńú tē dēń, à nē swìn à bırı lià tē nē, ba nē tà *Zwifē-ba. À yà ba pià, sē tutuńi tē, à nē tun, dē tutuńi tē, à nē tuńa síún nē, jì tutu. ³ Titē yà yí *Gērekē, v mù yà ga nē yí à twadon. Yá Kērisē lià púlí yáá tián tē wà wá kálú, sē ba pa v *gwēńē wá. ⁴ Yá lià duēn dē dàń yin lá nē, ba nē yí kunkun lià, ba nē yí nē nubia Kērisē yırı. Ba mù lià tēntē dàń sēgē, ba zv nē púlí tē wa, ba swìn dē, Titē mē, sē v pa ba gwēńē wá. Ba mù lià tēntē yí, ba zva nē púlí tē wa, sē ba ma na, nē nē twá dē Zwezi-Kērisē, nē ma ti nē tián nētv. Ba pià, sē nē tē pií nē twá Yı *nii tē nē, v nē pin *Moyizē nē dē dián. ⁵ Nē dàń nē wà sēē, nē twá lià tēntē pubuńa tē nē, máǵá mancın tēntē. Nē mù ba pià, sē ba cùgù Zwezi-Kērisē suywáńú tē, kv nē yí cígá cici. Nē pià, sē nē cì suywáńú tēntē dē kv cígá tē nē, nē pa aba, ba dàń ká lwań kv. ⁶ Máǵá tē, à nē tún à nii, à bırı Kērisē lià púlé yáá tián tē, ba wà swìn dē, yoo mùri Zwezi-Kērisē suywáńú tē wa, à nē swìn à bırı lià tē nē. À mù con, à yèé dē, Yı ba lià kúrí, v ma kwanı ba duēn. Kv mù nē pin, lià tēntē nē yí Kērisē lià púlí tē yáá tián, nē à yèé ba nē tà yáá tián, kv ba dēń jē kv pa à mù nē. ⁷ Yá ba mù lià tēntē dàń yēni dē, kv yí Yı nē pin nē suywáńú tē, à nē bırı lià tē, ba nē tà Zwifē-ba, ndē v nē dí yáá, v pa nii Piyerē nē, sē v va v swìn kv, v bırı Zwifē-ba nē. ⁸ Yı nē tun Piyerē pubuńa wa, sē v va Zwifē-ba con. U mù

nə kúù tún à də pubuŋa wa, sə à va lià tē con, ba nə tà Zwifə-ba. ⁹ Lià yà ywàŋá Zwakə də Sefasə* də Zwan ndə diè tətəŋi baŋi nə Kərisə lià púlí tē wa. Ba lià batwa tētə dàń nı də, Yı cígá pın nə ku tutuŋi tētə v pubwanv tē yırı. Ba dàń jın à mù də Barənasə jıın nə, ba zuzugv, sə ku bırı də, nə mù də ba mù yı nımarv nədv lià. Nə mù dàń mε, sə nə va lià tē con, ba nə tà Zwifə-ba, sə ba də ga va Zwifə-ba con. ¹⁰ Yoo nədv cıci nə ba lòrì nəba, sə nə fwa. Ku mù nə yı, sə nə san ba Kərisə lià púló tē nə, tē nə yı zıra. Yá mə ku mù nə, à də yà pìà, sə à tún də yawala.

*Polə caga Piyerə nii nə Antıvswə nə
(Tıtvnan 11.1-17; 15.7-11)*

¹¹ Ku kwa nə, Sefasə† twi Antıvswə wa. À dàń ma caga v nii nə lià tē mama yáá con, yolwan tē yırı, v nə fwa. ¹² Ku yı cígá, máŋá don yın lá, Sefasə də *Kərisə lià tē, ba nə tà *Zwifə-ba, yà dé wodiu duən nə. Yá máŋá tē wa, lià duən nə nan Zwakə con, ba bà Sefasə con, v dàń lı v tián Kərisə lià tē, ba nə tà Zwifə-ba yıra, v kúù ba wodiu dé də ba, v yà nə dəri Zwifə-ba fən, ba yà nə kálí, sə bæε mama *gwəŋə tē yırı. ¹³ Kərisə lià tē duən tē mama, ba nə yın lá, ba nə yı Zwifə-ba, də jigə níó bələ tián ndə Sefasə nə. Barənasə də tətə jigə níó bələ tíú, ndə ba nə. ¹⁴ À dàń nə nı də, ba tələ Zwezi-Kərisə soywáŋú tē cígá tē wa, à swın Sefasə con lià tē mama yáá con, à wú: «N yı Zwifə, yá n yà ja n tián, n ma

* **2:9** 2.9 Sefasə yà jə yırı don, ba nə boŋə Piyerə. † **2:11** 2.11 Sefasə yà jə yırı don, ba nə boŋə Piyerə.

fwa ndə liù tə nə, ʋ nə tà Zwifə yəbə. N wà n tiàn ma fwa ndə Zwifə nə. Bèèèe dàñ nə pɪn, síʋn nə, n dàñ ma pìà, sə n kálú lià tə, ba nə tà Zwifə-ba, n pa, ba ya ndə Zwifə-ba nə?»

*Zwifə-ba də lià tə, ba nə tà Zwifə-ba mɛ, sə ba kə ba waa Zwezi-Kərisə nə
(Galasi tián 5.1-6)*

¹⁵ Nə mù yɪ *Zwifə-ba nə bɪrɪ nəba, nə tà dʋíá tə, ba nə yèrì Yɪ *nii tə, ʋ nə pɪn *Moyizə nə. ¹⁶ Də ku nətʋ mɛ, nə tə yèé də, liù mɛ, sə ʋ kə ʋ waa Zwezi-*Kərisə nə, sə ʋ ma ya cígá tíú Yɪ yáá con. Ku tà liù tə, ʋ nə twá Yɪ nii tə nə, ʋ nə pɪn Moyizə nə, nə wá ya cígá tíú Yɪ yáá con. Nə də tətə yɪ nə ken nə waa Zwezi-Kərisə nə, sə Yɪ wàní ʋ jələ nəba ndə lià tə nə, ba nə yɪ cígá tián ʋ mù Yɪ yáá con. Liù mama wàrì Yɪ nii tə, ʋ nə pɪn Moyizə nə, ʋ zílí, sə ku pɪn, Yɪ jələ wá ndə cígá tíú nə ʋ yáá con. ¹⁷ Nə mù Zwifə-ba pìà, sə nə ya cígá tián Yɪ yáá con, nə nə ken nə waa Zwezi-Kərisə nə yɪrɪ. Yá Yɪ dàñ nə twá ku nətʋ wa, ʋ bɪrɪ nəba də, nə yɪ cuna lià, ba nə ba Yɪ nii tə, ʋ nə pɪn Moyizə nə twá, ku nətʋ pìà ku bɪrɪ bèèèe? Ku pìà ku bɪrɪ də, ku yɪ Zwezi-Kərisə nə ken nəba cuna tə wə naaa? Abada! Ku tà nətʋ! ¹⁸ Də à mù nə pìà à twá Yɪ nii tə nə, ʋ nə pɪn Moyizə nə, à yá nə vɪga, sə à twá ku nə, ku bɪrɪ də, à tɔŋa cuna Yɪ yáá con. ¹⁹ Yɪ nii tə tətə, ʋ nə pɪn Moyizə nə, pɪn à tɪ. Yá Yɪ nii təntə kúù ba diàn jə à yuu wa, ku nətʋ dàñ ga wá pa, à ya mɪ wa, à pa Yɪ nə. ²⁰ À dàñ yɪ ndə ba paa à mù də Zwezi-Kərisə mɛ dagarʋ tə yuu wa. Yá ku kúù tà à tətə nə wulə, ku dàñ yɪ

Zwezi-Kərisə mu tə nə wulə à waa. À mu tə, à dān nə jə wulə luw wa, ku yi à ken à waa Yu-Biu tə nə, à ma wulə. U mù nə sóní nə, v ga sèe, v tu à yuu yiri. ²¹ À ba pìà, sə Yu pubwanv tə, v nə fwa à yira, ya ndə tutv nə. Də liù nə wàá Yu nii tə nə, v nə pɪn Moyizə nə, v twá, ku pɪn Yu jələ wá ndə liù tə nə, v nə yi cígá tíú v mù Yu yáá con, Zwezi-Kərisə yi v tɪga tutv.

3

Yu nii tə, v nə pɪn Moyizə nə, də liù nə ken v waa Zwezi-Kərisə nə yoo

(Galasi tián 4.9-20; Romə tián 8.14-17)

¹ Á mù Galasi tián-ba, bèèèe nə pɪn, á yi ləyərən nətən? Wàà nə gɪgarɪ aba v dɔgv? À bɪrɪ aba zəni zəni, nətɔ Zwezi-*Kərisə nə tɪga dagarv tə yuu wa. ² À dān bwe aba yoo nədv ku tə, sə á le nə. Yu nə pɪn aba v *Siɲu tə, ku yi á nə zilí v *nii tə, v nə pɪn *Moyizə nə, yiri naaa? Yu pɪn aba v Siɲu tə, á nə cɔgv Zwezi-Kərisə suywáɲú tə, á ga kə á waa v nə yiri. ³ Bèèèe dān nə pɪn, á yi ləyərən nətən? Ku jɪjɔ tə nə, Yu-Siɲu tə yà nə yi á diàn. Bèèèe dān nə pɪn, á ma pìí á jələ á tətə diàn yuu wa síún nə? ⁴ Á nɪ yìèn kapɔv, tə nə tun, ku ga yi ndə tutv nə á mù con nə. Tə yìèn təntə yi tutv, naaa? ⁵ Yu nə pɪn aba v Siɲu tə. U mù ga nə fwa yomulan á tətəɲi wa. Ku yi á nə zilí v nii tə, v nə pɪn Moyizə nə, yiri naaa? Nə à yèə ku yi, á nə cɔga Zwezi-Kərisə suywáɲú tə, á ga kəni á waa v nə yiri?

Abərahəmə ken v waa Yu nə

⁶ Kù púpúní Yü sagü tē wa, kù wú: «*Abərahāmē ken ɔ waa Yü nē, kù pa Yü jələ wá, ndə liù tē nē, ɔ nē yí cígá tíú, ɔ mù Yü yáá con». ⁷ Kù nətɔ dān pià kù birɪ aba dē, kù yí lià tē, ba nē ken ba waa Yü nē, nē yí Abərahāmē bia cígá cígá. ⁸ Kù púpúní Yü sagü tē wa fuən fuən dē, mánjá wá bà, lià tē, ba nē tà *Zwifə-ba, wá kə ba waa Yü nē. Yá Yü dān wá jələ ba, ndə lià tē nē, ba nē yí cígá tián ɔ mù Yü yáá con. Kù mù yiri, Yü dí yáá ɔ swìn sɔywanjú tē, ɔ birɪ Abərahāmē, ɔ wú: «À wá fwa pubwanɔ dwíó tē mama yira, ba nē tà Zwifə-ba, lɔɔ mama wa, n mù yiri». ⁹ Kù mù dān nē wá pa, lià tē mama, ba nē ken ba waa Yü nē, ɔ wá fwa pubwanɔ ba yira, ndə ɔ nē fwa pubwanɔ Abərahāmē yira, ɔ nē ken ɔ waa ɔ mù Yü nē.

¹⁰ Yü wá cùgù lià tē mama, ba nē buɲa dē, ba wáá ɔ mù Yü *nii tē, ɔ nē pɪn *Moyizə nē, ba zilí, ba ma yanɪ cígá tián ɔ yáá con. Kù púpúní Yü sagü tē wa, kù wú: «Liù tē, ɔ nē wà Yü nii tē, ɔ nē pɪn Moyizə nē, mama zilí mánjá mama wuu, Yü wá cùgù kù tíú». ¹¹ Nē yèó dē, liù mama wàri ɔ yanɪ cígá tíú Yü yáá con, ɔ nē zilí Yü nii tē, ɔ nē pɪn Moyizə nē, zəni yiri. Nē nɪ, kù nē púpúní Yü sagü tē wa, kù wú: «Liù tē, ɔ nē ken ɔ waa Yü nē, mē ɔ mù nē yí cígá tíú Yü yáá con. Yá kù mù nē wá pa, ɔ na cígá cígá mu». ¹² Liù tē, ɔ nē zilí Yü nii tē, ɔ nē pɪn Moyizə nē, kù tà ɔ ken ɔ waa Yü nē. Kù púpúní Yü sagü tē wa, kù wú: «Liù tē, ɔ nē twá Yü nii tē nē, ɔ nē pɪn Moyizə nē, ɔ wá na cígá cígá mu». ¹³ Yá Zwezi-Kərisə dān nē yè nəba, ɔ jon Yü nii tē, ɔ nē pɪn Moyizə

19 Bèèèe yiri Yü dàn ma pa v nii tē Moyizē nē? Yü pün wá v nii tē, sē ku pa, nē lwarí yoo tē, ku nē yi cuna v yáá con. Yá Yü nii tēntē dàn yà mē, sē ku ya lá wuuu, ku ja vèli máná tē wa, Abərahāmē biú tē nē wá bà. Mē v mù biú tēntē nē, Yü yà pün v nikaní tē. Yü nii tēntē yi *malike nē ja ku, tē bà, yá bæε* dàn ga ya tē mù dē ləzoni pwərə wa, v jon ku, v swìn, v bırı ləzoni nē. 20 Dē liù nē wulə lià bələ pwərə wa, ku pìà ku bırı dē, ku tà ba ladva cıci yiri. Yá Yü nikaní tē mù ga yi v cıci yoo. 21 Ku nətü dàn yi ku bırı dē, Yü nii tē, v nē pün Moyizē nē, dē Yü nikaní tē zıga duən nē naaa? Abada! Ku tà nətü. Dē Yü yà nē pün nii, ku nē wáá mü ku pün ləzoni nē, ba yà wá twá nii tēntē nē, ba jì cıgá tián Yü yáá con. 22 Ku swìn Yü sagı tē wa dē, ləzoni tē mama yi ba wulə cuna wa wuuu. Mē ku mù nē pün, Yü nikaní tē nii mē, sē ku sú, ku pa lià tē mama nē, ba nē ken ba waa Zwezi-Kərisē nē.

23 Dē máná tē nē wà yí, sē nē kē nē waa Zwezi-Kərisē nē, Yü nii tē, v nē pün Moyizē nē, yà pün, nē jì ndē bán diè lià nē. Yá nē dàn yà dànì dē, Yü bırı nəba, sē nē kē nē waa v nē. 24 Yü nii tē, v nē pün Moyizē nē, yà kəni nəba cwəŋə wa máná mama wuuu, ku va ku yí máná tē, Zwezi-Kərisē nē twi, sē nē kē nē waa v nē, sē ku pa nē ya cıgá tián Yü yáá con. 25 Yá máná dàn nē yí, sē nē ken nē waa Yü nē, nē kúbè tà Yü nii tē, v nē pün Moyizē nē, jun wa nē nē wulə. 26 Cıgá, á nē ken á waa Zwezi-Kərisē nē, ku pün á mama jì Yü bıa. 27 Á liù tē mama, ba nē ləgə níá wa, ku twá

* 3:19 3.19 Bεε tēntē, v nē yin Yü dē ləzoni pwərə wa, nē yi Moyizē.

də Yü yiri tə, ɔ wulə mü wa də Zwezi-Kərisə, yá ɔ ga nyin də wá də. ²⁸ Pwɪa dàń kùè tɛ̀lé *Zwifə-ba də *Gərekə-ba pwərə wa. Pwɪa kùè tɛ̀lé ywəŋə də lià tə, ba nə ti ba tiàn, pwərə wa. Pwɪa kùè tɛ̀lé bara də kana pwərə wa. Kɔ nətɔ dàń pià kɔ biri də, á mama də Zwezi-Kərisə vwə duən nə, á dàń ga yi won nədu. ²⁹ Yá də á nə yi Zwezi-Kərisə nə ti aba, á yi Abərahəmə dwíi tə wa lià. Á yi lià tə, á nə jə tori Yü nikanɪ tə wa, ɔ nə kàn nii, sə ɔ pa Abərahəmə nián nə.

4

(Romə tián 8.14-17)

¹ Á nəŋə kɔ tə, à nə pià à swìn yəbə nə yi nətɔ. Kɔ yi ndə bisɪmaa nə mə, sə ɔ zàn ɔ tɪnɪ ɔ nyɪna wiən nətɔ. Máná tə wa, ɔ tə nə yi nəmaa, ɔ yi ndə yonɔ nə. Yá ɔ mù ga nə mə, sə ɔ tɪnɪ ɔ nyɪna tə wiən tə mama. ² U bisíní nə, ɔ yi ɔ wulə lià duən jìàn wa, ba ywàŋá ɔ də ɔ wiən tə yuu, kɔ ja vələ máná tə, ɔ nyɪna tə nə li ɔ tún. ³ Mə kɔ yi nətɔ nə də con. Máná tə, nə yà nə yèrì Yü yìèn tə, nə yà yi ndə bisíná nə, yá lɔɔ wiən yà jə diàn nə yuu wa, ndə tə ywəŋə nə. ⁴ Máná tə, Yü nə li ɔ tún, dàń nə yí, ɔ tɪnɪ ɔ biú Zwezi tə lɔɔ wa. Yü pɪn, kan lɔɔ wá, ɔ ga twá *nii tə nə, Yü nə pɪn *Moyizə nə. ⁵ U twi, sə ɔ pa lià tə, ba nə twá Yü nii tə nə, ɔ nə pɪn Moyizə nə, tɪnɪ ba tiàn, sə nə ga jì ɔ mù Yü bia. ⁶ Á nəŋə, kɔ tə nə biri də, nə yi Yü bia. Yü tɪnɪ ɔ biú tə *Siŋu ɔ pa kɔ bà, kɔ zɔ nə pubɔŋa wa. Mə Siŋu tɛ̀ntə dàń nə pɪn, nə wàá nə swìn, nə wú: «Baba! Nə nyɪna Yü!» ⁷ Kɔ nətɔ dàń biri də, n kùè tà yonɔ,

n yí Yí biú. Yá v dǎn wá pa mú tori tē, v yà nē tani, sē v pa mú, n nē yí v biú tē yí. Yí tētē nē tǎnǎ zēni tētē.

(Galasi tián 3.1-4; 5.1-12)

⁸ Mǎnǎ don yin lá, á yà wà Yí lwarí. Á yà ga jùnì wiēn duēn, tē nē tà Yí cígá cígá. ⁹ Yá síún nē, á dǎn lwarí Yí. Kú tē nē dwē, Yí dǎn yèé á yoo. Kú dǎn fwa nētē, á ma píí á twá luv wiēn tē kwa, tē nē ba diàn jē míámíán? Bèèè nē pín á ma pià, sē tē mù wiēn tētē kùb píí tē tǐn abā ndē ywēnē nē? ¹⁰ Á kùb píí á zílí diān duēn, nē à yèé cǎnì duēn, nē à yèé bina duēn. ¹¹ Á yoo tē jē pucvni kú pa nē, à tǔtǔncaran tē, à nē tǔn à pa abā, nē wá jì tǔtǔ yí.

¹² À nubǎ-ba, à lòrì abā, sē á ya ndē à nē, à dē nē yí ndē á nē yí. Á wà lwaní mama fwa à yíra.

¹³ Á yèé dē, à dí yáá nē twí á con, kú yí à yayígv tē nē pín, à ya á con, à ma swìn Zwezi-Kerisē suywǎnǔ tē, à bǐrì abā. ¹⁴ À yayígv yin cǎn kú pa abā. Yá dē kú nētǔ mama, á wà nē zǔnì, sē á dǔnì nē, á kē vǎn nē. Á tē sēè, á jon nē, á kē á con ndē Yí *malíka nē, nē à yèé ndē Zwezi-Kerisē tētē nē. ¹⁵ Kú mǎnǎ tētē wá, á pwíí yà poli zēnzēn. Bèèè dǎn nē pín, á kùb tǎlé pupwēn tētē wá síún? À yēni dē, á yà nē wàá á yíá á lí, á kēni à yíá tē nē, á yà nē lí tē á kē lá. ¹⁶ Yá síún nē, à dǎn jigē á dǔnǔ, cígá tē yí, à nē swìn á con naaa? ¹⁷ Líà wulē á nii nē dē yawala. Yá ba yawala tētē ba zīēn. Ba yí ba pià, sē ba pwēè á mù dē à mù Polē duēn nē, sē á ja yawala dē

ba mù. ¹⁸ Ku zìen, sè á ja yawala dè yoo tē, ku nè zìen, mánǎ mama wuu. Ku tà mánǎ tē, à nè wulè á con cici. ¹⁹ À bia-ba, á yoo kùbù pìi ku yì nè, ndè kapuè pùé nè yàá yì nètɔ, ɔ lɔrɪ mánǎ wa. Ku wá yì nè nètɔ mánǎ mama wuu, ku ja vèli mánǎ tē wa, á nè wá jì ndè Zwezi-Kèrisè nè. ²⁰ À swè dè, à yà nè wulè á tètɛɲi wa, mánǎ ku tē wa, sè à swìn sùràn duèn á con, tē nè wulè à bican wa. Ku nè tà nètɔ, à mù kùbù yèrì ku tē, à nè wá swìn á con.

*Sara dè Agarè yoo
(Ebèrè-ba 12.18-24)*

²¹ Á mù là tē, á nè pìà, sè á twá Yɪ *nii tē nè, ɔ nè pɪn *Moyizè nè, á swìán yoo ku tē, á bɪrɪ nè. Á wà ku tē, Yɪ nii tē nè bɪrɪ, nì naaa? ²² Ku púpúní Yɪ sagɪ tē wa dè, *Abèrahame lɔrɪ bia bèle. ɔ mù dè Agarè nè lɔrɪ bìú tē don, ɔ mù dè Sara ga lɔrɪ ɔ don tē dè. Agarè yà yɪ yonɔ, yá Sara mù yà tà yonɔ. ²³ Bìú tē, Abèrahame dè yonɔ tē nè lɔrɪ duèn nè, yɪ ku twá dè lèzwènè pùé fira. Yá bìú tē, ɔ mù dè kan tē, ɔ nè tà yonɔ tē, nè lɔrɪ duèn nè, yɪ ku twá dè Yɪ nikanɪ tē. ²⁴ Yìèn tɛntè tɔn, sè tē bɪrɪ nèba yoo ku tē. Ku mù kana bèle tɛntè yɪ ndè Yɪ *nimarɔ bèle tē nè, ɔ nè kàn dè ɔ là tē. Yonɔ Agarè yɪ Yɪ nimarɔ tē, ɔ nè tún dè Moyizè *Sinayi paan tē yuu, ɔ ga yɪ ywɛɲè ɔ lɔrɪ. ²⁵ Agarè dǎn yɪ ndè Sinayi paan tē nè, ku nè wulè Arabi nagwanaa wa. Vàn don dè nè, ɔ mù nè yɪ ndè *Zwerizalemè tē nè, ku nè wulè tia yuu zèn. Ku tɪv tɛntè là tē mama yɪ ywɛɲè. ²⁶ Yá Zwerizalemè tē, ku nè wulè Yɪ sǎn nè, yɪ

ndə kan tə nə, v nə tà yonju. Mə v mù nə yɪ nə nuu. ²⁷ Kɔ púpúní Yɪ sagɪ tə wa, kɔ wú:

«Kan tə, v barɪ nə dɔgɔ wá, lɔrɪ bia, v doni kan tə, v nə wulə v barɪ con. Kɔ mù nə pɪn, n mù kan tə, n ba biú lɔrɪ, n tə mɛ, sə n kə n tián pupwən wa, n ga mun n kə yɪ nə, də n nə yèrì biú lɔrɪ nə yì nətɔ tə mɛ».

²⁸ À nubɪa-ba, á yɪ Yɪ bia cígá cígá. Yɪ nə kàn nii təntə. Á yɪ ndə *Yɪzakə nə, Yɪ nə kàn nii də Abərahámə də, v wá lɔrɪ wá. ²⁹ Abərahámə máǵá tə wa, v biú tə, v nə lɔrɪ də ləzwənə pùé fɪra tə, yà kəni càn biú tə nə, Yɪ-*Sɪŋu tə nə pɪn, v lɔrɪ. Də zèn mama, kɔ yoo təntə tə tɔŋa nətɔ. ³⁰ Yá kɔ dàń púpúní Yɪ sagɪ tə wa, kɔ wú: «Dɪŋɪ yonkan tə də v biú tə, n pa ba vìí, v nə wà mɛ, sə v tì biú tori n con tə yɪrɪ. Kɔ yɪ kan tə, v nə tà yonju tə, biú nə mɛ, sə v tì biú tori təntə!» ³¹ À nubɪa-ba, kɔ mù nə pɪn, nə mù tà yonkan tə bia, nə dàń yɪ kan tə, v nə tà yonju, bia.

5

Zwezi-Kərisə pɪn, nə tɪ nə tián (Galasi tián 2.3-5; 3.1-7)

¹ Zwezi-*Kərisə van nəba v jon, sə nə wàní nə tɪnɪ nə tián cígá cígá. Á dàń kənə dɪàn, sə á tɪnɪ á tián máǵá mama wuu. Á kúv dàná ká sèe, sə á pɪí á jì ywəŋə yoo mama wa.

² À mù Polə swìn á con də, á nəŋə á nə pɪn, ba *gwəŋə á bara Yɪ *nii tə yɪrɪ, v nə pɪn *Moyizə nə, á nə keni á waa Zwezi-Kərisə nə tə, kúv ba dèń jə. ³ À tə kúv pɪí à líí aba də, liú tə mama,

¹² À mù waa con, à yà swə, sə bara tə, ba nə gugurə aba də bæe goŋu tə, yà gwəŋə ba pəne tə tətə míámíán, ba li, sə ba ga yá aba.

*Á yá, sə Yü-Siŋu tə kə aba cwəŋə wa
(Romə tián 8.1-14; 13.12-14; Kolosə tián 3.5-15)*

¹³ À nubia-ba, á mù con, Yü kúrí aba v li, sə v pa á tɪnɪ á tián. Yá á nə tɪ á tián tə yɪɪ, á dàná ká búń də, á mɛ, sə á fwa á pùé fɪra yìèn tə. Kɪ tə, á nə mɛ, sə á fwa, á mɛ, sə á sóní duən, sə á tun á pa duən nə, ndə ywəŋə nə. ¹⁴ Də liù nə zìlí yɪ *nii tə, v nə pɪn *Moyizə nə, v wú: «Sóní n don, ndə n tətə nə», kɪ tíú zìlí Yü nii tə yìèn tə mama nii. ¹⁵ Yá á dàń nə ba yoo təntə fwa, á nə pìí á dɪŋɪ duən, á vuri ndə ganaŋa nə, á mɛ, sə á zùrì á yira. Á wá cùgù duən míámíán.

¹⁶ Kɪ mù nə pɪn, à dàń swìn á con, sə á yá, sə Yü-*Siŋu tə kə aba cwəŋə wa. Yü-Siŋu tə nə kəni aba cwəŋə wa, á ba fwa á pùé fɪra yokukwɪnan tə. ¹⁷ Ləzwəne pùé fɪra yìèn tə yɪ tə zɪga Yü-Siŋu tə fɪra yìèn tə nə. Yá Yü-Siŋu tə də fɪra yìèn tə yɪ tə zɪga nə pùé fɪra yìèn tə nə. Tə yìèn bələ təntə dàń yɪ tə zɪga duən nə. Kɪ mù dàń nə pɪn, á kùè wàrɪ yìèn tə, á nə swə, á fwa. ¹⁸ Də kɪ nə yɪ Yü-Siŋu tə nə kəni aba cwəŋə wa, Yü nii tə, v nə pɪn Moyizə nə, kùè ba dián ja á yuu wa.

¹⁹ Á nəŋə, ləzoni fɪra yìèn tə, ba nə swə, sə ba fwa: Ba swə, sə ba pəni duən vɛɛ vɛɛ. Ba swə, sə ba tun durən yìèn. Ba swə, sə ba wàní ba fwa yokukwɪnan tə mama, ba nə swə. ²⁰ Ba pɪn dun wəŋwanan nə, ba ga dɔgɔ Yü vàn nə. Ba tɔŋa

ciri yìèn. Ba liù mama yi v don duḡv. Ba di jara dè duèn. Ba ja wɔgwɔv dè duèn. Ba ja lɔja zənzən. Ba liù mama swə, sə v jigi dè v don. Ba swə, sə ba pwèe dè duèn. Ba liù mama nii yi ku ciɔi. ²¹ Ba swə ka zigi là duèn nè, ku tián wiən yiri. Ba swə, sə ba nyu swana, ba bubuni. Ba swə, sə ba dé wodirən zənzən duèn nè, dè ba tuni. Ba swə, sə ba tun yìèn yiri mama, tɛ nè yi ndə yìèn tɛntə nè. À dàń pìà, sə à swìn ku á con, ndə à nè dí yáá à swìn ku nɛtv. Là tɛ mama, ba nè tɔja tɛ mù yìèn tɛntə bá na ba tori Yu sàń tɛ wa.

²² Á nɛɲə wiən tɛ, Yu-Siḡu tɛ nè pin liù nè, ndə tìv nè zɔja ku bia nɛtv. Yu-Siḡu tɛ yàá pa là swə duèn. Ku yàá pin pupwən là nè. Ku yàá kɛ bɛcani sió là wa. Ku yàá pa pínú là nè. Ku yàá pa, là jì wɔywanɔna duèn nè. Ku yàá pa, là tɔja ba pin duèn nè dè wɔywanɔv. Ku yàá pa, là twá cígá tɛ nè, ndə ku nè mɛ nɛtv. Ku yàá pa, là yi bwàbwà. Ku yàá pa, là yèó ba tián janv. ²³ Yu nii tɛ, v nè pin Moyizə nè, ba yìèn tɛntə nè zɔga. ²⁴ Là tɛ mama, ba nè yi Zwezi-*Kerisə nè ti ba, ba dɔgv ba pùé fira yokukwɔnan tɛ mama, ndə ba paa tɛ dagarv yuu, sə tɛ cùgò. ²⁵ Yu-Siḡu tɛ nè pin, nè wulə mu wa. Nè dàń yá nè tián nè pa Yu-Siḡu tɛ nè, sə ku kɛ nèba cwɛɲə wa.

²⁶ Nè dàná ká pa, nè jì fwiə là, nè ma pìà duèn nii nè, nè ga zɔga là duèn nè ku tián wiən yiri.

6

(Romə tián 2.3-11; Ebərə-ba 6.10-12; 2 Korəntə tián 9.6)

¹ À nubia-ba, á mù yi là tè, á nè zìlí Yü-Sinju tè nii. Á dǎn nè nì liù dē v wulə v tɔŋa tɔtɔnkɔkwɔɔn, á mɛ, sə á san kɔ tíú nè dē bɪcabwanɔ, sə v pɪí v bà cígá cwəŋə tē wa. Yá à dǎn swìn á liù mama con, sə v cì v tiàn nè zəni, *Sɪtana dǎn ká dédén, sə v yigu v dē tətə, v pa v tɔn yokɔkwɔɔn. ² Á saŋa duən nè, á zɪn duən yun zɪla. Á nè fwa nətɔ, á wá zìlí Zwezi-Kərisə nii tè, v nè swìn á con.

³ Də liù nè buŋa dē, v yi zənzən, yá v ga tà won mama, kɔ yi v tiàn v gɪgarɪ. ⁴ Liù mama dǎn mɛ, sə v ywǎn v tətə tɔtɔnɛ tē, v jón tē zɪən naaa? Də tē nè zɪən, tē mù nè mɛ, sə tē pa v jwɛ. Kɔ tà v nè pǐà, sə v ja v tiàn, v ma man dē liù don nè wá pa, v jwɛ. ⁵ Kɔ pǐà kɔ bɪrɪ dē, liù mama tɔtɔŋɪ yi n yuu zɪlɪ.

⁶ Liù tè, v nè yi liù don nè swìn Yü sugv tè, v bɪrɪ wá, v mɛ, sə v pa v jɪjə tē vǎn don kɔ tíú nè.

⁷ Á dǎnà ká gɪgarɪ á tiàn. Liù mama wǎrɪ Yü v kɔkɔlɪ. Won tè, ləzwənə nè dùè, mə kɔ mù nè, v wá za. ⁸ Liù nè fwa v pùé fɪra yokɔkwɔɔn, kɔ yi ndə wiən nè, v dwì. Yá kɔ tè, v nè wá za, kɔ yi v wá cùgè míámíán. Liù tè, v dē nè kúb yi Yü-Sinju tè nè, kəni cwəŋə wa, v dē yi ndə wiən nè, v dwì. Yá kɔ tè, v dē nè wá za, kɔ wá pa, v na mu, kɔ nè ba zwèe Yü con. ⁹ Nə tɔŋa zəni máŋá mama wuuu, nè dǎn ká gwàrɪ. Máŋá nəzəŋu biàn, nè nè wá na wozəŋu dē, nè nè jɪn nətɔ, nè ja va, nè yí kɔ yígúré wa. ¹⁰ Kɔ mù yɪrɪ síún nè, nè tē nè jə máŋá, sə nè ma tɔn, nè dǎn tɔŋa zəni là tè mama yɪra. Kɔ tè nè dwə, nè

tɔŋa zəni zənzən lià tə yɪra, ba də nə ken ba waa Zwezi-Kərisə nə, ndə nə də nə.

*Sagɪ tə yígúré sùràn
(Filipə tián 3.2-11)*

¹¹ Á dàń ywàŋá púpúná nəfaran tətə. Tə yɪ à mù Polə tətə nə púpúní tə, də à tətə juɪ. ¹² Lià duən wulə, ba yɪa nə yɪ, sə lià bu ba nə, sə ku bɪri də, ba mù nə ziən. Mə ba mù nə swìn á con, ba ga pià ba kálú aba, sə á *gwəŋə aba. Ba tɔŋa ku nətu tə, sə lià dàń ká kə càn ba nə. Ba yèə də, ba nə kàri də, Zwezi-*Kərisə tɪga dagarv tə yuu wa ba cuna yɪri, lià wá kə càn ba nə. ¹³ Ba mù lià təntə tətə, ba nə gwəŋə ba, ba Yɪ *nii tə, v nə pɪn *Moyizə nə, mɛ zìlí. Ku yɪ ba pià, sə á gwəŋə aba, sə ba twá ku nə ba fwa fwiə. ¹⁴ À mù fwa fwiə də yoo nədu cɪcɪ. Ku mù nə yɪ, nə *Yuu-Tiu Zwezi-Kərisə nə tɪga dagarv tə yuu wa. U nə tɪga dagarv tə yuu wa yɪri, tɪa ka tə yuu wiən tə yɪ ndə tə tɪga à yáá con. À də ga yɪ ndə à tɪga tə wiən tə yáá con. ¹⁵ Bɛɛ nə gwəŋə, nə à yèə v wà gwəŋə, ku nədu mama ba dèń ja. Yoo tə ku nə dɔ lá, ku mù nə yɪ, sə Yɪ pa nəba mu nəduɪn tə. ¹⁶ Yɪ nə wá pa bɪcàn sié, v ga dəri lià tə mama yinəgə zənzən, ba nə wulə cwəŋə nəduɪn təntə wa, də *Yɪzərayelə dwíí tə mama, ku nə yɪ v mù Yɪ nə tɪ.

¹⁷ Ku nə zɪgɪ zèn, liù mama kúò dàń ká wɔwɔlɪ nə. À yɪra jə cwara, tə nə bɪri də, à dí càn Zwezi-Kərisə yɪri. ¹⁸ À nubɪa-ba, nə Yuu-Tiu Zwezi-Kərisə nə wá fwa v pubwanv tə á pubɔŋa wa. Amɪna!

Yu soywánó sagı
Nuni, Southern: Yu soywánó sagı New Testament
Le Nouveau Testament en Nun

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nuni, Southern

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Sep 2022 from source
files dated 8 Feb 2022

d18530a7-7259-5f23-92b6-70e3abe5f3fa